

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Підсумковий звіт

Номер Гранту: № AGRO-GA12-1B-10/02

Реципієнт Аграрний союз Уграти

Термін дії Гранту: 20 місяців (з червня 2013 року до травня 2015 року)

Адміністратор Проекту: Барбелюк Світлана Борисівна

1. Вступ

1.1 Цілі, завдання та діяльність заплановані на звітний період

14 червня 2013 року Аграрний союз України та Компанія "Кімонікс Інтернешнл Інк.", яка в Україні має статус організації, що забезпечує реалізацію проекту міжнародної технічної допомоги "Проект АгроІнвест в Україні", підписали стандартний договір гранту для виконання Проекту «Розвиток інституційних спроможностей аналітичного центру аграрного союзу України щодо аналізу аграрної політики і захисту інтересів сільськогосподарських товаровиробників» (надалі – Проект).

Основною ціллю Проекту було забезпечення розвитку потенціалу та інструментарію діяльності Аналітичного центру Аграрного союзу України щодо аналізу аграрної політики в центрі та в регіонах для відстоювання інтересів сільгоспвиробників, підприємств-членів Аграрного Союзу України. Для її досягнення були визначені два завдання:

- розвиток експертного потенціалу АСУ для здійснення аналізу аграрної політики та запровадження системи електронної комунікації між фахівцями, Аналітичним центром АСУ, регіональними представництвами АСУ та профільними органами влади та
- формування позиції АСУ та здійснення моніторингу політичної і законодавчо-нормативної ситуації в чотирьох напрямках аграрної політики: 1 - реформування ринку землі; 2 - розвитку системи фінансування виробників сільськогосподарської продукції; 3 - формування сприятливого режиму оподаткування і державних дотацій та 4 - ціноутворення та регулювання цін на сільськогосподарську продукцію.

2. Підсумки

2.1 Підсумуйте усі досягнення проекту.

За підтримки "Проекту АгроІнвест в Україні" був суттєво зміцнений потенціал Аграрного союзу України щодо аналізу аграрної політики для ефективного відстоювання інтересів сільгоспвиробників традиційних для економіки України господарств середнього розміру і були отримані наступні результати:

- налагоджене функціонування системи електронної комунікації між Аналітичним центром АСУ, регіональними осередками АСУ, підприємствами – членами АСУ, фахівцями, профільними органами влади, у вигляді ВЕБ-ресурсу, доступного для будь-яких мобільних та стаціонарних пристроїв, та в режимі off-line, у вигляді спеціального програмного забезпечення для операційної системи Windows <http://www.agro-community.com/>;

- сформоване професійне коло фахівців для залучення до проведення аналізу аграрної політики, яке налічує майже 1000 компетентних осіб;

- сформована та узгоджена позиція АСУ в чотирьох напрямках аграрної політики:

- 1 - реформування ринку землі – матеріали розділу "Земельні відносини" на <http://www.aau.org.ua/analitichniy-centr/>,

- 2 - розвитку системи фінансування виробників сільськогосподарської продукції – матеріали розділу "Фінанси АПК" на <http://www.aau.org.ua/analitichniy-centr/>, матеріали сторінки Робочої групи АЦ АСУ з розвитку фінансових ринків АПК на <http://www.aau.org.ua/analitichniy-centr/roboca-grupa-z-rozvitku->

[finansovih-rinkiv](#),

3 - формування сприятливого режиму оподаткування і державних дотацій, ціноутворення та регулювання цін на сільськогосподарську продукцію – матеріали розділу "Оподаткування" на

<http://www.aau.org.ua/analitichnij-centr>,

4 - ціноутворення та регулювання цін на сільськогосподарську продукцію – матеріали розділу "Ринки АПК" на <http://www.aau.org.ua/analitichnij-centr>, а також щотижневі аналітичні бюлетені щодо цінової ситуації на ринку зерна і олійних культур <http://www.aau.org.ua/rynky-ta-ciny/ekspertna-rada-z-pitan-cinovoie-situacii-na-rinku-zerna>, <http://www.aau.org.ua/rynky-ta-ciny/ekspertna-rada-z-pitan-cinovoie-situacii-na-rinku-zerna/vsi-buleteni>;

- гармонізовано розвиток законодавчо-нормативного поля за рахунок регулярної участі в засіданнях робочих груп МінАПіП (3-4 засідань на місяць), підготовки матеріалів для міжфракційного "Аграрного об'єднання", створеного депутатами Верховної Ради України VII скликання (майже 15 матеріалів), засідань Аграрного Форуму України та його Координаційної Ради (5 засідань Форуму і майже 10 засідань Координаційної ради).

2.2 Загальні результати або вплив/ дієвість виконаних завдань

Про дієвість виконання Проекту свідчить досягнення запланованих критеріїв оцінки результатів Проекту, які були виконані наступним чином:

- кількість економічних рішень, нормативно-правових актів та адміністративних процедур, проаналізованих при формуванні позиції АСУ для кожного з чотирьох напрямків: 1 - реформування ринку землі, 2 - розвитку системи фінансування виробників сільськогосподарської продукції; 3- формування сприятливого режиму оподаткування і державних дотацій; 4 - ціноутворення та регулювання цін на сільськогосподарську продукцію сягнуло понад 500, моніторинг вівся за джерелами, наведеними на <http://www.aau.org.ua/miznarodna-spivpraca/proekt-ac-asu>

- кількість коментарів та відгуків, наданих фахівцями, регіональними осередками АСУ, підприємствами-членами АСУ по кожному з напрямків аналізу аграрної політики, які надавалися шляхом усних та письмових повідомлень керівників сільгоспідприємств та керівників регіональних осередків АСУ, по всіх напрямках Проекту складало до 10 на місяць протягом всього часу виконання Проекту;

- кількість публічних повідомлень керівництва АСУ та регіональних осередків АСУ під час планових семінарів-навчань для членів АСУ, які проводяться двічі на рік (січень - Хмельник, Вінницька область, серпень – Севестополь, АРК та Костянтинівка, Запорізька область), складала до 5 по кожному заходу для всіх напрямів Проекту;

- узагальнена інформація про економічні рішення, нормативно-правові акти та адміністративні процедури були представлені керівництвом АСУ та керівниками господарств на звітно-виборчому з'їзді АСУ, у звітній доповіді та у виступах членів АСУ (на кожному з 2 етапів з'їзду, по всіх напрямках Проекту);

- інформації про економічні рішення, нормативно-правові акти та адміністративні процедури також поширювалася електронною поштою та в мережі Facebook з частотою 2-3 пости на тиждень;

- кількість розроблених і представлених на розгляд громадськості та зацікавлених осіб проектів економічних рішень, нормативно-правових актів та адміністративних процедур за весь час реалізації Проекту складало за напрямками Проекту: 1 - реформування ринку землі – до 20 документів; 2 - розвиток системи фінансування виробників сільськогосподарської продукції – до 15 документів; 3 - формування сприятливого режиму оподаткування і державних дотацій - до 20 документів; 4 - ціноутворення та регулювання цін на сільськогосподарську продукцію – до 10 документів;

- кількість проаналізованих економічних рішень, нормативно-правових актів та адміністративних процедур кожного тижня за кожним напрямком Проекту в середньому складало 4 рішення (по одному за кожним напрямком), загалом за весь час реалізації Проекту – понад 500 документів;

- кількість розроблених і представлених на розгляд зацікавлених осіб і організацій аналітичних документів сягнула понад 60 документів за всіма напрямками діяльності АЦ АСУ;

- кількість інформаційних і аналітичних матеріалів, поширених через систему електронної комунікації "Аграрний центр. Комунікація." між Аналітичним центром АСУ, представництвами АСУ в регіонах та профільними органами влади за час реалізації проекту складала 30 000 новин, 19 категорій тем для обговорення, в межах яких кількість тем коливається від 3 до 40 та 1 920 публікацій на форумі;

- кількість профільних користувачів, інформація про яких була занесена в базу даних в системі "Аграрний центр. Комунікація.", складає 763 особи;
- кількість персональних сторінок фахівців-аналітиків в системі електронної комунікації дорівнює кількості профільних користувачів (763 особи), з яких 12 складено за розширеним профілем, коло фахівців за напрямками протягом часу виконання Проекту розширювалося із швидкістю 15-20 долучених осіб за наслідками семінарів у регіонах;
- кількість індивідуальних сторінок регіональних осередків АСУ, підприємств – членів АСУ, фахівців, профільних органів влади досягла 1 333;
- в основному тематичному розділі "Законодавство" в системі "Аграрний центр. Комунікація." на момент закінчення Проекту налічується 650 сторінок.

2.3 Винесені уроки

Активна позиція та підтримка міжнародної спільноти є ключовим аспектом досягнення успіху в регуляторній діяльності в аграрному секторі України.

Роль фінансування Кімонікс у досягненні цілей Договору була вирішальною. На жаль, розвитку інструментів для стійкого функціонування АС АСУ після закінчення Проекту у ньому не передбачалося і це ставить під загрозу подальшу ефективну роботу і навіть саме існування Аналітичного центру Аграрного союзу України.

2.4 Рекомендації для майбутньої діяльності в цьому секторі.

Сферами, в яких проект «Агрінвест» міг би надати допомогу або покращити її, є:

- запровадження механізмів відповідальності посадових осіб за прийняті рішення та фахівців, які пропонують до реалізації свої рішення (на основі напрацювань АЦ АСУ під час виконання Проекту);
- розвиток ринку інтелектуальної праці фахівців та експертів в аграрному секторі (на основі напрацювань АЦ АСУ під час виконання Проекту);
- системне подолання недоліків "нижньгородської" моделі реформування земельних відносин, перехід від геодезичного до економічного підходу в реформування земельних відносин і запровадження ринку землі;
- подолання дефіциту на національному ринку кредитно-фінансових ресурсів, запровадження лінійки прийнятних фінансово-кредитних продуктів як для поповнення обігових коштів сільгоспідприємств, так і спрямованих на розвиток їхніх активів;
- реформування системи оподаткування сільгоспвиробника в напрямі детінізації сільськогосподарської діяльності і спрощення адміністрування податків;
- доведення рівня дотування сільгоспвиробника до рівня, який існує в країнах ЄС, забезпечення без корупційних механізмів такого дотування;
- подолання дефіциту на ринку аграрної логістики, подолання монополізму експортерів-трейдерів, розвиток експортних можливостей для сільгоспвиробників середнього розміру.

3. Додатки

Опис процесу виконання Договору, зроблених висновків і рекомендацій міститься в щомісячних звітах, розміщених на сторінці Проекту на сайті Аграрного союзу України <http://www.aau.org.ua/miznarodna-spiivpraca/proekt-ac-asu>.

4. Фінальний план моніторингу та оцінки (будь ласка, додайте до цього звіту)

Підсумковий фінансовий звіт додається. Відхилення на більш ніж 10% за будь-якою категорією витрат протягом реалізації Проекту не відбувалося.